SĄDECKI URZĄD PRACY
W NOWYM SĄCZU

DRP – RPP – 410 – 01/2011

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH w MIEŚCIE NOWYM SĄCZU w I PÓŁROCZU 2011 ROKU

RAPORT ZA I PÓŁROCZE 2011r.

- październik 2011r. -

SPIS TREŚCI

1. Wstęp
2. Analiza bezrobocia w mieście Nowym Sączu według zawodów i grup zawodów
3. Analiza ofert pracy w mieście Nowym Sączu według zawodów i grup zawodów
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

1. Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces polegający na systematycznym obserwowaniu zjawisk zachodzących na rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowaniu na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Niniejszy raport zawiera analizę skali i struktury bezrobocia rejestrowanego w mieście Nowym Sączu w I półroczu 2011 roku w grupach zawodów i zawodach oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych do Sądeckiego Urzędu Pracy ofert zatrudnienia. Bada, także zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę pracowników.

Raport sporządzony jest zgodnie z zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, opracowanymi przez Departament Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej.

2. Analiza bezrobocia w mieście Nowy Sącz według zawodów

W końcu I półrocza 2011 roku w ewidencji bezrobotnych Sądeckiego Urzędu Pracy zarejestrowane były ogółem 4323 osoby. Jest to liczba o 211 większa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Stopa bezrobocia w mieście Nowym Sączu osiągnęła wartość 9,8% i była to wartość niższa o 0,1% niż w województwie małopolskim (9,9%), oraz o 2,0% niższa niż w skali całego kraju (11,8%). Była także nieco wyższa niż średnia stopa bezrobocia w Unii Europejskiej, która w końcu I półrocza 2011 roku wyniosła 9,4%.

Spośród bezrobotnych zarejestrowanych w SUP w końcu I półrocza 2011 roku 3602 osoby (83,32%) posiadały zawód-specjalność. Pozostałe 721 osób (16,68%) zarejestrowanych było jako *bez zawodu*. Grupa *bez zawodu* obejmuje bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące, nie poparte żadnymi kwalifikacjami zawodowymi, dyplomem uprawniającym do wykonywania zawodu lub doświadczeniem zawodowym. Z praktyki wynika, że osoby z tej grupy mają największe trudności z poruszaniem się na rynku pracy.

Analiza struktury bezrobotnych pod kątem grup zawodowych

Pośród zarejestrowanych w SUP w końcu badanego okresu bezrobotnych posiadających zawód lub specjalność najwięcej osób zaliczało się do grupy zawodowej *sprzedawcy i pokrewni* – 11,24% ogółu, w dalszej kolejności znajdowali się *pracownicy usług osobistych* – 8,74%, a *następnie robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni* – 8,52%. Wartość procentowego udziału pozostałych grup zawodowych przedstawia poniższy diagram.

Struktura osób bezrobotnych wg grup zawodowych, zarejestrowanych w SUP w końcu I półrocza 2011r.

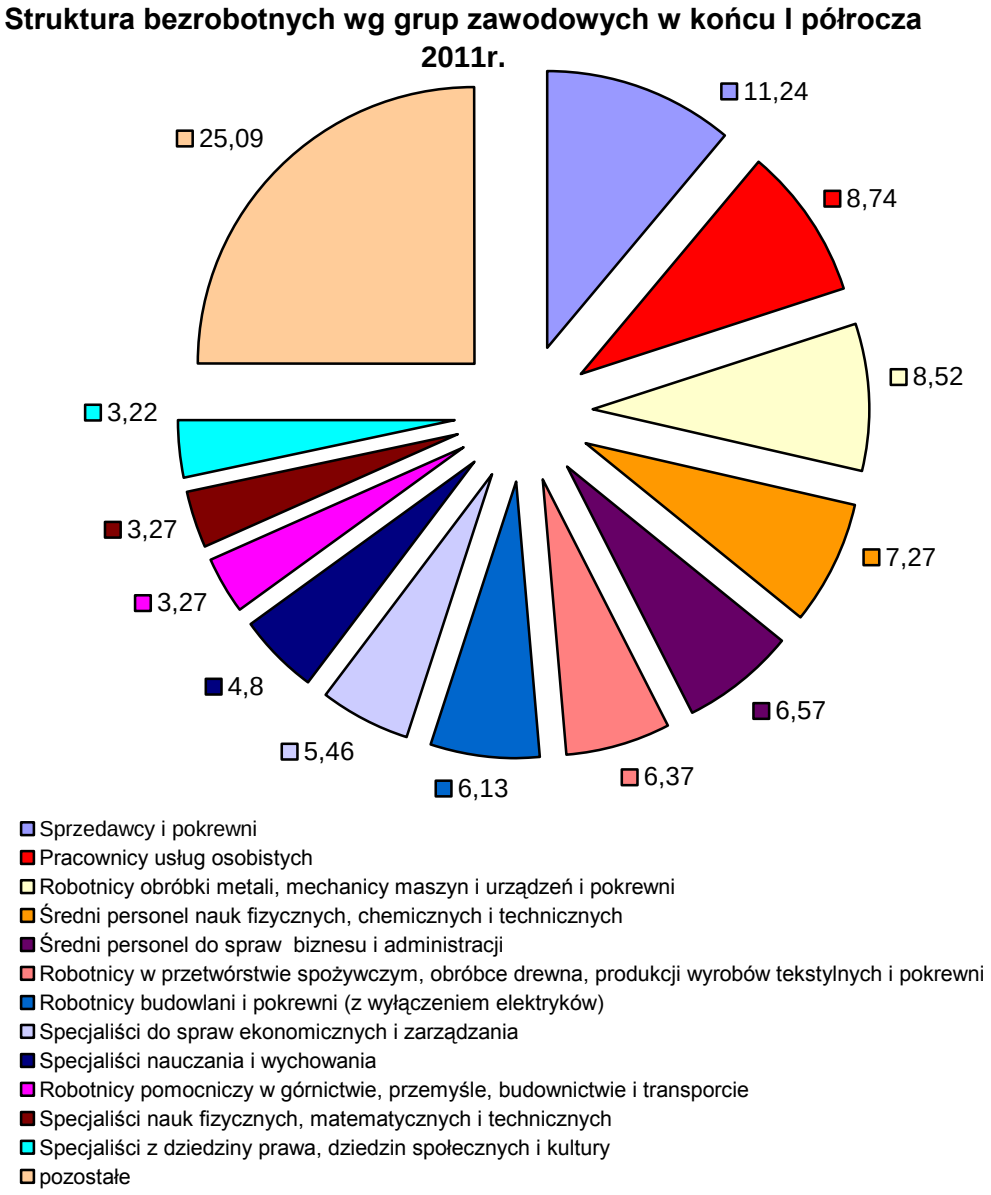

Analiza struktury bezrobotnych pod kątem posiadanego zawodu

Dokonując analizy struktury osób bezrobotnych wg zawodów i specjalności, zaobserwować można, że najliczniej reprezentowanym zawodem wśród osób bezrobotnych, zarejestrowanych w SUP w końcu badanego półrocza był *sprzedawca* – 374 osoby, następnie znajdował się *technik ekonomista* - 142 oraz *kucharz* - 111.

Szczegółowe dane dotyczące zawodów najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne zarejestrowane w SUP w końcu I półrocza 2011 roku wraz z odniesieniem do analogicznych okresów w latach ubiegłych.

Lp.	**Nazwa zawodu**	**Stan bezrobotnych na koniec I półrocza**		
		2011r.	**2010r.**	**2009r.**
1.	Bez zawodu	721	691	721
2.	Sprzedawca	374	363	371
3.	Technik ekonomista dawniej Asystent ekonom.	142	145	140
4.	Kucharz	111	83	88
5.	Ślusarz	107	78	117
6.	Technik Prac Biurowych dawniej Pracownik Biurowy	87	114	109
7.	Krawiec	87	80	87
8.	Murarz	74	57	61
9.	Technik mechanik	73	64	73
10.	Robotnik budowlany	68	87	68
11.	Mechanik pojazdów samochodowych	60	33	25
12.	Technik budownictwa	51	38	57
13.	Robotnik gospodarczy	48	46	59
14.	Fryzjer	46	34	44
15.	Sprzątaczka biurowa	44	51	45
16.	Technik administracji dawniej Pracownik Administracyjny	40	25	27
17.	Specjalista Administracji Publicznej	38	23	26
18.	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	38	19	26
19.	Ekonomista	38	38	35
20.	Kierowca samochodów ciężarowych	38	55	48

W porównaniu z danymi z minionego roku zaobserwować można wzrost osób zarejestrowanych jako „bez zawodu”, których liczba powróciła do stanu jaki miał miejsce

w końcu półrocza 2009 roku. Takie proporcjonalne wzrosty związane ze zwiększeniem liczby zarejestrowanych bezrobotnych zaobserwować można również w przypadku co najmniej kilku zawodów jak np. *sprzedawca, krawiec, fryzjer, ślusarz, technik mechanik*.

Duży wpływ na wahania liczby bezrobotnych wydają się mieć dwa wydarzenia, które miały miejsce na lokalnym rynku pracy w przeciągu ostatniego roku. Pierwszym z nich było otwarcie Centrum Handlowego *Gołąbkowic*e w I kwartale br., gdzie zatrudniono kilkaset osób, drugim zaś wzrost zatrudnienia ślusarzy, spawaczy i mechaników w firmie Newag, który nastąpił w trakcie ubiegłego roku.

Niektóre dane odzwierciedlają kilka ogólnych tendencji panujących współcześnie na światowych rynkach pracy. Pierwszą z nich jest spadek osób zarejestrowanych jako *kierowca samochodów ciężarowych*. Tym samym widać, że również w naszym regionie branża transportowa wyraźnie odbudowuje się po trudnościach związanych z kryzysem. Dość ciekawą sytuację obserwować można w branży budowlanej. W ewidencji wzrasta liczba specjalistów tj. np. *murarzy*, *techników budownictwa*, a maleje i to dość znacznie *robotników budowlanych*. Pracodawcy w tej branży w chwili obecnej bardziej zainteresowani są zatrudnianiem pracowników wszechstronnych, mogących wykonywać więcej obowiązków, a przy okazji nie tak drogich w utrzymaniu jak pracownicy wyspecjalizowani. Pod tym względem sądecki rynek pracy dopasowuje się do ogólnych tendencji.

Na lokalnym rynku pracy w recesji znalazły się zawody techniczne. Po wzrostach zatrudnienia w roku ubiegłym w I półroczu 2011 roku wystąpił brak zapotrzebowania na te zawody i wyraźnie przybyło w ewidencji SUP wspomnianych już wcześniej *ślusarzy, techników mechaników,* jak również *techników pojazdów samochodowych*. Bezrobotnych przybywa również w praktycznie wszystkich zawodach w branży biurowej. Tabela wykazuje co prawda w niektórych przypadkach spadki liczby zarejestrowanych w poszczególnych zawodach, ale wynika to bardziej ze zmian w klasyfikacji zawodów i specjalności, które nastąpiły w 2010 roku i tym samym ściślejszemu przypisywaniu rejestrowanych osób do konkretnych zawodów. Duży wzrost bezrobotnych notowany był również w branży gastronomicznej. W ostatnim okresie powstaje niewiele nowych miejsc pracy dla wykwalifikowanych pracowników zarówno ściśle w gastronomii, czyli np dla. *kucharzy, techników żywieniowych, kucharzy małej gastronomii* , jak również *organizatorów usług gastronomicznych, turystycznych i hotelarskich*. W branży tej podobnie jak w przypadku branży budowlanej więcej ofert można było obserwować dla

personelu niewykwalifikowanego, czyli *pomocy kuchennych* lub *wydawaczy posiłków*. Nie można również mówić, że poprawiła się sytuacja osób bez kwalifikacji tj. np. *sprzątaczek, robotników gospodarczych*. W badanym okresie liczba tych pierwszych w ewidencji SUP co prawda spadła, ale zawody te obecnie cechują się ogromną rotacją pracowników i rzadko się zdarza, że osoby znajdują w nich zatrudnienie na dłuższy czas.

Napływ osób bezrobotnych, czyli liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w badanym okresie.

Liczba nowozarejestrowanych osób w I półroczu 2011 roku wyniosła 3033. W analogicznym okresie roku ubiegłego w Sądeckim Urzędzie Pracy zarejestrowało się 3335 osób. Spadek ilości nowych rejestracji wyniósł tym samym 302 osoby. Oznacza to, iż mamy do czynienia z sytuacją, w której mimo spadku liczby nowych rejestracji rośnie ogólna liczba bezrobotnych, czyli w ewidencji SUP wzrasta udział osób zarejestrowanych przez dłuższy okres.

Wśród nowozarejestrowanych przeważały osoby, rejestrujące się jako: *bez zawodu* – 576 osób, *sprzedawca* – 225, *technik ekonomista* - 88, *ślusarz* – 83, *kucharz* - 74, *technik mechanik* – 54, *mechanik pojazdów samochodowych* – 51, *robotnik budowlany* – 48, *krawiec* – 47, *murarz* – 46, *technik budownictwa* – 45, *specjalista administracji publicznej* – 49, *kucharz małej gastronomii* – 36, *specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych* – 35, *fryzjer* – 34, *technik prac biurowych* – 30, *ekonomista* – 30.

Na podstawie najświeższych danych oraz informacji z lat poprzednich obserwować można niepokojące zjawisko związane z dużą liczbą rejestrujących się jako „bez zawodu". W I półroczu 2011 roku stanowili 18,99% napływu. Jest to niekorzystne z tego względu, że osoby te mają największy problem ze znalezieniem zatrudnienia. Warto podkreślić, że 23,26% z tej grupy (134 osoby) stanowią absolwenci, którzy w wyniku kształcenia nie zdobyli zawodu.

Bezrobotne kobiety w mieście Nowym Sączu

W końcu I półrocza 2011r. w ewidencji SUP zarejestrowanych było 2279 kobiet, co daje 52,71% ogółu osób bezrobotnych. 464 spośród nich znajdowało się w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na długotrwałe bezrobocie, stanowi to 10 73% ogółu wszystkich osób

zarejestrowanych w SUP jako bezrobotne. 370 kobiet nie posiadało żadnego zawodu. Wśród pozostałych przeważały takie zawody jak: *sprzedawca* – (320 kobiet), *technik ekonomista* - 129, *krawiec* - 87, *kucharz* - 83, *technik prac biurowych* – 77, *fryzjer* – 44, *sprzątaczka biurowa* – 44, *specjalista administracji publicznej* – 31, *technik administracji* – 31, *technik żywienia i gospodarstwa domowego* – 30.

3. Analiza ofert pracy pozyskanych w mieście Nowym Sączu według zawodów (grup zawodów)

W I półroczu 2011 roku do Sądeckiego Urzędu Pracy w Nowym Sączu zostało zgłoszonych 1085 ofert pracy, tj. o 424 ofert mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Struktura ofert pracy wg grup zawodowych, zgłoszonych do SUP w I półroczu 2011r.

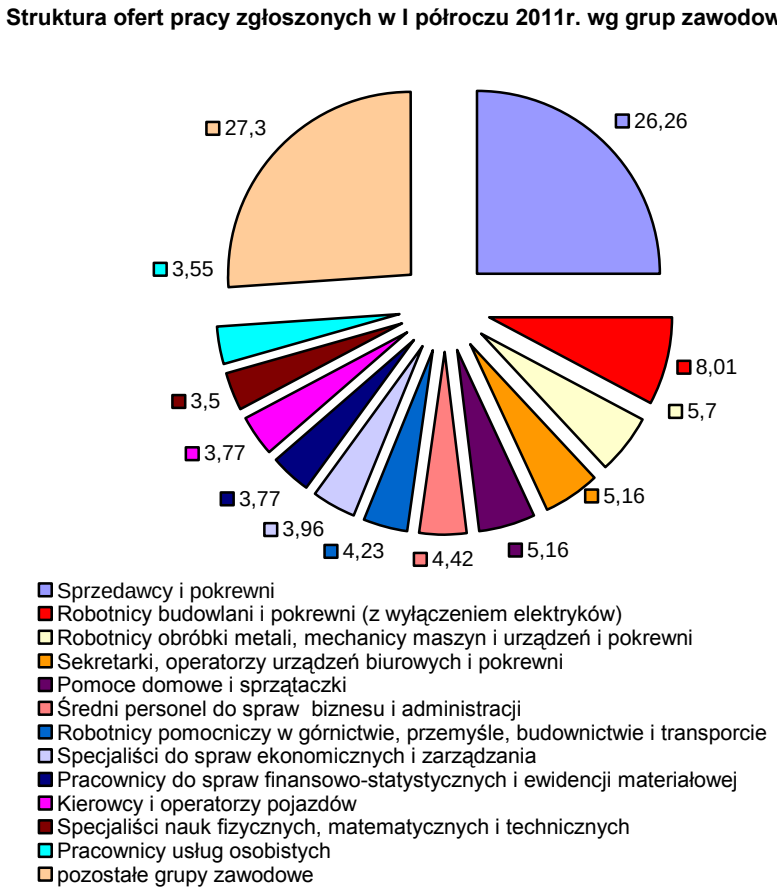

Największy odsetek ofert pracy zarejestrowanych w I półroczu 2011 roku dotyczył zawodów zaliczanych do grupy *sprzedawcy i pokrewni*. Ponad ¼ ofert, które trafiły do urzędu w badanym okresie dotyczyło tej właśnie grupy. Drugą, ale już znacznie mniejszą pod względem odsetka złożonych ofert, była grupa *robotnicy budowlani i pokrewni* – 8, 01%.

W dalszej kolejności znalazły się zawody zaliczane do grup takich jak: *robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni* z odsetkiem rzędu 5,7%, *sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni* – 5,16%, *pomoce domowe i sprzątaczki* – 5,16%.

Pozostałym grupom zawodów nie udało się przekroczyć w badanym okresie pułapu 5% ogólnej liczby złożonych w SUP ofert pracy.

Szczegółowa struktura dotycząca liczby ofert pracy według 6-cyfrowych kodów zawodów zgłoszonych do SUP w I półroczu 2011r.

Lp.	**zawód**	**I półrocze 2011 roku**	**I półrocze 2010 roku**	**I półrocze 2009 roku**	**I półrocze 2008 roku**
1.	Sprzedawca	168	149	136	134
2.	Kasjer handlowy	56	3	5	1
3.	Pozostałe pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pozostałe	41	-	-	-
4.	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	38	22	12	0
5.	Monter / składacz okien	36	0	0	0
6.	Robotnik budowlany	34	26	13	30
7.	Magazynier	30	20	15	15
8.	Pomoc kuchenna	29	21	20	14
9.	Przedstawiciel handlowy	29	31	24	5
10.	Wydawca posiłków/ bufetowy	24	8	13	3
11.	Spawacz metodą MAG	17	-	-	-
12.	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	16	18	5	14
13.	Doradca zawodowy	15	0	1	0

14.	Blacharz	15	0	3	0
15.	Kierowca samochodu osobowego	14	10	14	23
16.	Kierownik stoiska w markecie	13	-	-	-
17.	Kierowca ciągnika siodłowego	13	23	12	6
18.	Sprzątaczka biurowa	13	25	20	12
19.	Technik prac biurowych	11	-	-	-
20.	Elektromonter instalacji elektrycznych	11	7	3	8

W tabeli zawierającej dane z I półrocza 2011 roku pojawiło się kilka nowych zawodów, które wynikają z nowej klasyfikacji zawodów i specjalności z 2010 roku. Dla zawodów tych nie ma skali porównawczej w stosunku do lat poprzednich.

Największą zmianą w stosunku do analogicznego okresu w roku ubiegłym jest brak w tegorocznym zestawieniu zawodu *ślusarz*, w którym to w I półroczu ubiegłego roku do SUP wpłynęło najwięcej, bo aż 181 ofert pracy. Dla porównania w badanym okresie było ich 10. Jest to wynik wspomnianej już wcześniej wzmożonej rekrutacji do firmy Newag w roku ubiegłym, a w chwili obecnej zmniejszonego zapotrzebowania na tego typu pracowników. W zestawieniu brakuje również zawodu *pracownik biurowy* (obecnie częściowo zastąpiony przez *technika prac biurowych*), który w latach ubiegłych był bardzo licznie reprezentowany pod względem składanych do urzędu ofert. Samych ofert w branży biurowej jest zdecydowanie mniej niż w latach ubiegłych, na co duży wpływ ma zmniejszona wartość środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, którymi w tym roku dysponuje urząd. W szczególności przekłada się to na zmniejszoną liczbę ofert subsydiowanych.

Otwarcie w I półroczu 2011 roku w Nowym Sączu nowego centrum handlowego przełożyło się na sporą liczbę ofert pracy zarówno na *sprzedawców* jak i *kasjerów handlowych* oraz *kierowników stanowisk w marketach*. Duże zapotrzebowanie na pracowników tego typu wynika także z ogromnej rotacji w branży handlowej. Podobnie sprawa wygląda w przypadku *sprzątaczek biurowy*ch oraz ofert zgłaszanych na *pozostałe pomoce i sprzątaczki*, jak również innego typu pracowników niewykwalifikowanych tj. *pomocy kuchennych* oraz *wydawców*

posiłków. Otwarcie centrum handlowego spowodowało, że nastąpiło zapotrzebowanie także na pracowników świadczących tego typu usługi. Tegoroczne zestawienie struktury i liczby ofert pracy pokazuje, że w SUP pojawiło się spore zapotrzebowanie na *monterów okien*. Jest to wynik współpracy w rekrutacji pracowników SUP z firmą Fakro. Więcej ofert w porównaniu z latami ubiegłymi pojawiło się również w zawodzie *doradca zawodowy*. Zapotrzebowanie to nastąpiło na skutek realizacji przez różne instytucje projektów unijnych, do obsługi których wymagana była ich obecność.

Zestawienie liczby zarejestrowanych w SUP osób bezrobotnych i ofert pracy w danym zawodzie w I półroczu 2011 roku.

Lp.	**zawód**	**liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych**	**liczba ofert pracy w danym zawodzie**	**uwagi nadwyżka/deficyt**
1.	Sprzedawca	225	168	nadwyżka
2.	Technik ekonomista	88	1	nadwyżka
3.	Ślusarz	83	10	nadwyżka
4.	Kucharz	74	6	nadwyżka
5.	Technik mechanik	54	0	nadwyżka
6.	Mechanik pojazdów samochodowych	51	1	nadwyżka
7.	Robotnik budowlany	48	34	nadwyżka
8.	Krawiec	47	4	nadwyżka
9.	Murarz	46	10	nadwyżka
10.	Technik budownictwa	45	2	nadwyżka
11.	Specjalista administracji publicznej	39	0	nadwyżka
12.	Kucharz małej gastronomii	36	4	nadwyżka
13.	Specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, turystycznych i hotelarskich	35	1	nadwyżka

14.	Fryzjer	34	2	nadwyżka
15.	Specjalista ds. marketingu i handlu	30	6	nadwyżka
16.	Ekonomista	30	0	nadwyżka
17.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	30	0	nadwyżka
18.	Technik prac biurowych	30	11	nadwyżka
19.	Cukiernik	28	3	nadwyżka
20.	Pedagog	27	0	nadwyżka
21.	Robotnik gospodarczy	27	8	nadwyżka
22.	Technik administracji	25	1	nadwyżka
23.	Nauczyciel wychowania fizycznego	24	0	nadwyżka
24.	Specjalista ds. finansów	24	0	nadwyżka
25.	Magazynier	24	30	*deficyt*
26.	Kierowca samochodu ciężarowego	23	4	nadwyżka
27.	Elektromechanik	22	5	nadwyżka
28.	Sprzątaczka biurowa	22	13	nadwyżka
29.	Kelner	21	5	nadwyżka
30.	Blacharz samochodowy	20	1	nadwyżka

Analizując napływ osób bezrobotnych w I półroczu 2011 roku oraz liczbę złożonych w tym okresie ofert pracy w poszczególnych zawodach, można zauważyć, że wśród profesji najczęściej reprezentowanych przez rejestrujących się bezrobotnych niemal w każdym zawodzie występuje nadwyżka siły roboczej względem miejsc pracy. Jedyne odstępstwo dotyczy zawodu *magazynier*, gdzie w badanym okresie zanotowano więcej ofert niż rejestrujących się osób. Oznacza to, że każdy rejestrujący się w I półroczu br. *magazynier* miał dużą szansę otrzymać ofertę pracy.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody deficytowe to takie zawody, na które jest większe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie. Natomiast nadwyżkowe to z kolei te, względem których, na rynku pracy występuje mniejsze zapotrzebowanie w stosunku do liczby osób legitymujących się danym zawodem. W zawodach deficytowych ma miejsce niedobór siły roboczej względem liczby ofert pracy, natomiast w przypadku zawodów nadwyżkowych sytuacja jest odwrotna, więcej jest osób poszukujących pracy względem ofert w konkretnym zawodzie.

Według przyjętej metodologii do celów określenia w/w zawodów stosuje się następujący wzór:

$$W^k_{n,I} = O^k_I / B^k_I$$

O^k_I – średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu w zawodzie k

B^k_I – średnia miesięczna liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w I półroczu w zawodzie k

W oparciu o przyjęte wartości wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów **(< 0,9 - zawód nadwyżkowy; ≥0,9 i ≤1,1 - zawód zrównoważony**; **> 1,1 - zawód deficytowy**) można stwierdzić następujący rozkład: **461** zawodów i specjalności to zawody **nadwyżkowe**, **18 – zrównoważone**, natomiast **137 – deficytowe**.

Zawody deficytowe

Spośród 616 zawodów jakimi legitymowali się bezrobotni mieszkańcy miasta Nowego Sącza, bądź takich na które zostały zgłoszone oferty pracy, 137 zakwalifikowano jako zawody deficytowe, których wartość wskaźnika intensywności deficytu wynosiła więcej niż 1,1.
Szczegółowej analizie poddano 30 zawodów deficytowych o najwyższym wskaźniku intensywności deficytu. W analizie nie brano pod uwagę tych zawodów deficytowych, których wskaźnik intensywności deficytu był równy „MAX”, pominięto również zawody deficytowe z grupy „pozostali…”.

Zawody deficytowe w mieście Nowym Sączu w I półroczu 2011 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu/nadwyżki zawodów
1	"524601"	Wydawca posiłków / bufetowy	24
2	"523002"	Kasjer handlowy	9,3333
3	"422602"	Recepcjonista	7
4	"712501"	Monter / składacz okien	5,1429
5	"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	4,5
6	"511304"	Przewodnik turystyczny terenowy	4
7	"962903"	Parkingowy	4
8	"741101"	Elektromonter instalacji elektrycznych	3,6667
9	"941201"	Pomoc kuchenna	3,625
10	"122102"	Kierownik działu sprzedaży	3,5
11	"711404"	Zbrojarz	3,3333
12	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	3,2
13	"214106"	Logistyk	3
14	"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży	3
15	"311201"	Kosztorysant budowlany	3
16	"333105"	Spedytor	3
17	"524904"	Hostessa	3
18	"721301"	Blacharz	3
19	"814104"	Wulkanizator	3
20	"431101"	Asystent do spraw księgowości	2,6667
21	"524302"	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	2,5
22	"332203"	Przedstawiciel handlowy	2,1818
23	"263401"	Psycholog	2
24	"325907"	Terapeuta zajęciowy	2
25	"412001"	Sekretarka	2
26	"522304"	Sprzedawca w branży spożywczej	2
27	"331301"	Księgowy	1,75
28	"713201"	Lakiernik	1,5
29	"325101"	Asystentka stomatologiczna	1,5
30	"422603"	Rejestratorka medyczna	1,5

Większość spośród zawodów, w których wystąpił deficyt zarejestrowanych osób bezrobotnych w stosunku do ofert pracy, nie wymaga posiadania specjalistycznych uprawnień i umiejętności do ich wykonywania. Ma to miejsce chociażby w zawodzie, w którym zanotowano

najwyższy współczynnik intensywności deficytu, tj. *wydawca posiłków / bufetowy*. Na tak wysokie miejsce w tegorocznym rankingu zdecydowany wpływ miało otwarcie kilku punktów gastronomicznych w nowym centrum handlowym *Gołąbkowice*. Dodatkowo należy zaznaczyć, że w tym zawodzie osoby nie są zbyt często rejestrowane z uwagi na brak kierunku kształcenia odpowiadającego temu zawodowi. Absolwenci szkół gastronomicznych rejestrowani są zgodnie z uzyskanym na dyplomach tytułem, co nie znaczy, że nie są gotowi do wykonywania pracy o nieco innym profilu w przypadku wystąpienia oferty pracy.

Wśród zawodów deficytowych znajdują się również takie, jak np. *hostessa, parkingowy* których osoby nie podają do statystyk podczas rejestracji w urzędzie, z uwagi na fakt że charakter pracy, czyli z reguły krótkotrwałe umowy zlecenie lub o dzieło, nie prowadzą do nabywania doświadczenia w danym zawodzie, a wykonujące go osoby nie utożsamiają się z nim, traktując jedynie jako dodatkową możliwość zarobku.

Zawody zrównoważone

Przeprowadzona analiza wykazała, że w I półroczu 2011 roku spośród wszystkich zawodów, których dotyczyły badania lokalnego rynku pracy, 18 zakwalifikowano do grupy określanej mianem zrównoważonych tj. takich, dla których wartość wskaźnika intensywności deficytu/nadwyżki kształtuje się na poziomie 0,9 – 1,1.

Zawody zrównoważone w mieście Nowym Sączu w I półroczu 2011 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu/nadwyżki zawodów
1	"214304"	Inżynier inżynierii środowiska - melioracje	1
2	"214404"	Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia przemysłowe	1
3	"243107"	Specjalista do spraw reklamy	1
4	"251202"	Specjalista do spraw rozwoju oprogramowania systemów informatycznych	1
5	"261901"	Asystent prawny	1
6	"332101"	Agent ubezpieczeniowy	1
7	"432303"	Ekspedytor	1
8	"441202"	Kurier	1
9	"441501"	Pracownik do spraw osobowych	1
10	"514203"	Manikiurzystka	1
11	"524902"	Doradca klienta	1

12	"541906"	Ratownik wodny zawodowy	1
13	"711101"	Konserwator budynków	1
14	"711503"	Stolarz budowlany	1
15	"741103"	Elektryk	1
16	"818206"	Palacz kotłów parowych	1
17	"911203"	Pokojowa	1
18	"932101"	Pakowacz	1

W analizie nie brano pod uwagę tych zawodów deficytowych, których wskaźnik intensywności deficytu był równy „MAX”, pominięto również zawody deficytowe z grupy „pozostali…”.

Zawody nadwyżkowe

Spośród 616 zawodów jakimi legitymowali się bezrobotni mieszkańcy miasta Nowego Sącza, bądź takich na które zostały zgłoszone oferty pracy, 461 to zawody nadwyżkowe, których wartość wskaźnika intensywności deficytu wynosiła mniej niż 0,9.

Szczegółowej analizie poddano 30 zawodów nadwyżkowych o najwyższym wskaźniku intensywności nadwyżki. W analizie nie brano pod uwagę tych zawodów nadwyżkowych, których wskaźnik intensywności deficytu był równy „0”, pominięto również zawody nadwyżkowe z grupy „pozostali…”.

Zawody nadwyżkowe w mieście Nowy Sącz w I półroczu 2011 roku

Lp.	**Kod zawodu**	**Nazwa zawodu**	**Wskaźnik intensywności deficytu/nadwyżki zawodów**
1	"331403"	Technik ekonomista	0,0114
2	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	0,0196
3	"242222"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0286
4	"334306"	Technik administracji	0,04
5	"311204"	Technik budownictwa	0,0444
6	"721306"	Blacharz samochodowy	0,05
7	"514101"	Fryzjer	0,0588
8	"512001"	Kucharz	0,0811
9	"753105"	Krawiec	0,0851
10	"241103"	Specjalista do spraw rachunkowości	0,0909
11	"713102"	Malarz budowlany	0,0952
12	"751201"	Cukiernik	0,1071
13	"512002"	Kucharz małej gastronomii	0,1111

14	"712601"	Hydraulik	0,1111
15	"722204"	Ślusarz	0,1205
16	"311408"	Technik elektronik	0,125
17	"722314"	Tokarz w metalu	0,125
18	"311303"	Technik elektryk	0,1333
19	"222101"	Pielęgniarka	0,1429
20	"341203"	Opiekun w domu pomocy społecznej	0,1429
21	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	0,1739
22	"234201"	Nauczyciel przedszkola	0,2
23	"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,2
24	"933304"	Robotnik magazynowy	0,2
25	"711202"	Murarz	0,2174
26	"741201"	Elektromechanik	0,2273
27	"513101"	Kelner	0,2381
28	"214202"	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	0,25
29	"228903"	Kosmetolog	0,25
30	"753702"	Kaletnik	0,25

Wnioski

W końcu I półrocza 2011 roku w Sądeckim Urzędzie Pracy odnotowano 137 zawodów deficytowych, 461 nadwyżkowych i 18 zrównoważonych.

Do najbardziej deficytowych zawodów według wskaźnika intensywności deficytu/ nadwyżki należały: *wydawca posiłków/ bufetowy, kasjer handlowy, recepcjonista, monter/ składacz okien.* Jeśli zaś chodzi o zawody najbardziej nadwyżkowe, to okazały się nimi być: *technik ekonomista, mechanik pojazdów samochodowych, specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, technik administracji, technik budownictwa, blacharz samochodowy, fryzjer*.

W badanym okresie nastąpił spadek liczby nowych rejestracji (napływu) w porównaniu z I półroczem 2010 roku, ale wzrosła liczba zarejestrowanych bezrobotnych, czyli tym samym wzrósł udział osób pozostających w ewidencji przez dłuższy okres.

Stopa bezrobocia w końcu badanego okresu wyniosła 9,8%. Tak jak w latach poprzednich była ona niższa niż ogólna stopa bezrobocia notowana w województwie małopolskim oraz w skali całego kraju.

Wśród 4323 osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu badanego okresu 721 nie posiadało żadnego zawodu (16,68% ogółu). Natomiast najliczniej reprezentowanymi zawodami

okazały się: *sprzedawca* – 374 zarejestrowanych, w dalszej kolejności *technik ekonomista* – 142, *kucharz* – 111, *ślusarz* - 107.

Do Sądeckiego Urzędu Pracy w badanym okresie pracodawcy złożyli 1085 ofert pracy, tj. o 424 oferty mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Najwięcej dotyczyło zawodów: *sprzedawca* – 181, *kasjer handlowy* – 149, *pozostałe pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pozostałe, pozostali pracownicy obsługi biurowej* - 41, *monter/ składacz okien* - 38, *robotnik budowlany* - 34, *magazynier* – 30.

Niektóre z zawodów, wedle przyjętej metodologii badań, zakwalifikowane zostały jako deficytowe (dotyczy to przede wszystkim zawodów do wykonywania których nie są wymagane szczególne uprawnienia i kwalifikacje np. *wydawca posiłków, kasjer handlowy, pomoc kuchenna, pracownik ochrony fizycznej bez licencji itd.*), należy jednak zauważyć, że nie ma większych problemów w przypadku ich realizacji. Prace te mogą wykonywać osoby bez specjalistycznego przygotowania, posiadające odpowiednie predyspozycje, a w przypadku prostych prac fizycznych właściwie każdy. Wysoki wskaźnik deficytu wynika z faktu, że stosunkowo niewielu osobom podczas rejestracji w urzędzie pracy profesje te wprowadzane są jako zawody do wykonywania. Wobec powyższego pomijane są w statystykach.

Dodatkowo należy zaznaczyć, że przy dużym rozczłonkowaniu klasyfikacji zawodów i specjalności sposób zliczania wskaźnika deficytu i nadwyżki, polegający na dopasowywaniu osób rejestrujących się z konkretnym rodzajem zawodu wyłącznie do oferty pracy w tym jednym zawodzie powoduje, że zawody zbliżone do siebie pod względem obowiązków i charakteru pracy w raporcie mogą znajdować się w całkowitej opozycji względem siebie. Za przykład może posłużyć choćby *asystent ds. księgowości* oraz *technik ekonomista* Pierwszy z nich wykazany jest jako mocno deficytowy, drugi zaś jako najbardziej nadwyżkowy. W świetle takiego sposobu określania wskaźnika deficytu i nadwyżki pewne dane nie do końca odzwierciedlają sytuację rzeczywistą. W tym miejscu należy zauważyć również, że pracodawcy składający oferty do urzędu często stosują dość luźne i ogólne nazewnictwo stanowisk pracy bez odwoływania się do klasyfikacji zawodów i specjalności. Tym samym na stanowisko w danym zawodzie aplikują i często podejmują pracę osoby przyporządkowane w statystykach do innych zawodów.

W przypadku niektórych ofert składanych do urzędu pomimo tego, że w ewidencji figurują osoby przypisane do konkretnego zawodu, występują kłopoty z ich realizacją. Powodem tych trudności lub niemożności obsadzenia wolnych miejsc pracy bywają najczęściej: stan zdrowia osób bezrobotnych, utrata bądź zdezaktualizowanie uprawnień i kwalifikacji zawodowych, niemożność przestawienia się na nowsze techniki prac na niektórych stanowiskach, długotrwałe bezrobocie lub przerwy w zatrudnieniu, a także brak zainteresowania do pracy w wyuczonym zawodzie.

Należy także zaznaczyć, że w związku z brakiem obowiązku zgłaszania ofert pracy do urzędu pracy, wielu pracodawców nie zgłasza zapotrzebowania i prowadzi rekrutację we własnym zakresie. Wobec czego do urzędów pracy nie trafiają wszystkie oferty z lokalnego rynku i nie dysponujemy pełnymi danymi w tym zakresie. W ten sposób opracowanie to nie może stanowić próby całościowego ujęcia sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Rozpatrując powyższe uwagi podkreślić należy, że raport ten nie odzwierciedla w pełni rzeczywistej sytuacji, jaka ma miejsce na lokalnym rynku pracy w badanym zakresie.

Opracował:
Jarosław Gliński
pośrednik pracy I stopnia
Nowy Sącz, dnia 05.10.2011r.